

ევროპული ბიზნეს ასოციაციის პოზიცია

შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტების გადამზადების პროგრამების

შეჩერებასთან დაკავშირებით

6 ივლისი, 2020

ევროპული ბიზნეს ასოციაცია (EBA) 100-ზე მეტ ქართულ და ევროპულ კომპანიას აერთიანებს. ორგანიზაციის ხედვაა, რომ საქართველოში ბიზნესისთვის შეიქმნას ისეთივე გარემო, როგორც ევროპაშია, ხოლო, მისი მისია შემდეგ ორ მიმართულებას მოიცავს: (1) საქართველოში ევროპული ბიზნესის ადვოკატირება/ლობირება; (2) საქართველოსა და ევროპას შორის ვაჭრობისა და ინვესტიციების ხელშეწყობა.

EBA დადებითად აფასებს ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებიდან გამომდინარე რეფორმებს, რომელიც მიმართულია ქვეყანაში შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების დანერგვასა და დასაქმებულთა უფლებების დაცვისკენ. 2019 წელს EBA-მ აქტიური მონაწილეობა მიიღო ამ მხრივ ცნობიერების ამაღლების პროცესში - შრომის ინსპექციასთან ერთად მოაწყო შრომის უსაფრთხოების კვირეული ევროპელი ექსპერტებისა და საჯარო/კერძო სექტორის ჩართულობით. EBA სამომავლოდაც მზადყოფნას გამოთქვამს ხელი შეუწყოს შრომის უსაფრთხოების კუთხით არსებული გამოწვევების დაძლევისა და საზოგადოებრივი კულტურის ამაღლებას.

შრომის უსაფრთხოების შესახებ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, „*შრომის უსაფრთხოების სფეროში დასახული ამოცანების შესრულების ორგანიზებისთვის ....., დამსაქმებელი ვალდებულია ჰყავდეს 1 ან მეტი შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი ან აღნიშნული მიზნით შექმნას შრომის უსაფრთხოების სამსახური*“, თუმცა, დღეს არსებული მდგომარეობით, იმ სასწავლო ორგანიზაციებს, რომლებიც შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტთა გადამზადების პროგრამას ახორციელებენ, უკვე მეექვსე თვეა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ინიციატივით შეჩერებული აქვთ ეს საქმიანობა. ამ ხნის განმავლობაში, სწავლების განახლების პროცესთან დაკავშირებით გაურკვევლობაში/მოლოდინის რეჟიმში იმყოფებიან, ერთი მხრივ, შრომის უსაფრთხოების სასწავლო და საკონსულტაციო კომპანიები, ხოლო, მეორე მხრივ, ბიზნესის წარმომადგენლები, რომსელთაც სურთ გადაამზადონ მათი არსებული თანამშრომლები შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით.

COVID-19-ის შედეგად შექმნილი მდგომარეობის ფონზე კიდევ უფრო მეტი დატვირთვა შეიძინა შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების და ჰიგიენის ნორმების დაცვამ. ასეთ დროს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტების ჩართვა და კორონავირუსის უარყოფითი ეფექტის შემცირებაში მონაწილეობა შეიძლება ითქვას, რომ გადაამწყვეტ მნიშვნელობას იძენს.

პანდემიასთან ბრძოლისთვის საჭიროა ქვეყანაში იყოს საკმარისი რაოდენობის გადამზადებული და მაღალკვალიფიციური კადრები, რომლებიც დაეხმარება ბიზნესს უსაფრთხო შრომის გარემოს შექმნაში, რაც შესაბამისი სპეციალისტების გადამზადების პროგრამების შეჩერებით ფაქტობრივად შეუძლებელია.

გადამზადების პროგრამების შეჩერების საკითხი პრობლემურია ასევე იმის ფონზე, რომ შრომის პირობების ინსპექტირების დეპარტამენტის მიერ ბიზნეს ოპერატორის შემოწმებისას დარღვევად ფიქსირდება შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის არარსებობა კომპანიაში, მაშინ როცა შრომის ბაზარზე სპეციალისტების დეფიციტია შექმნილი. ამათან, იმის გათვალისწინებით, რომ დღეს ქვეყანაში აქტიურად განიხილება შრომის ინსპექციის მანდატის გაფართოების საკითხი, აუცილებელია, რომ გაფართოებული მანდატის მქონე შრომის ინსპექციას ბიზნესი დახვდეს სათანადოდ მომზადებული კვალიფიციური კადრებით.

რეკომენდაციები

- აუცილებელია, შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტების მომზადების პროცესის დაჩქარება, ამასთან, მნიშვნელოვანია, რომ შეთავაზებული იყოს პრაქტიკულ საჭიროებებთან თანხვედრაში მყოფი მაღალი ხარისხის პროგრამები.

- მნიშვნელოვანია, რომ კერძო სექტორს და განსაკუთრებით შრომის უსაფრთხოების აკრედიტებული პროგრამის მიმწოდებელ დაწესებულებებს დროულად მიეწოდოთ ინფორმაცია, როდის და რა ფორმით იგეგმება სწავლის განახლების პროცესი - რომ ამ მიმართულებით სახელმწიფოს პოლიტიკა იყოს მაქსიმალურად განჭვრეტადი და უფრო მეტად აღარ დაზიანდეს ბიზნესი. აღნიშნული დაეხმარება სასწავლო ორგანიზაციებს არ შეწყვიტონ ოპერირება და შეიმუშავონ პრაგმატული სამოქმედო გეგმა. ამასთან, ხელი შეეწყობა კვალიფიციური სპეციალისტების რაოდენობის გაზრდას ქვეყანაში, რაც თავის მხრივ დადებითად აისახება ბიზნესზე/საზოგადოებაზე და ხელს შეუწყობს ახალი მოთხოვნადი პროფესიის მქონე პირების დასაქმებას.

- ამასთან, შრომის უსაფრთხოების კუთხით კულტურის ამაღლება კვლავ გამოწვევად რჩება და მხოლოდ ინსპექტორთა მანდატის გაფართოებით პრობლემა ვერ გადაიჭრება. კულტურის ამაღლება ხანგრძლივი პროცესია და მის დასაჩქარებლად, უპირველესად, დასაქმებულთა და დამსაქმებელთა ცნობიერების გაზრდისთვის სწორი და თანმიმდევრული პოლიტიკის გატარება საჭირო შესაბამისი პასუხისმგებელი ორგანოების მხრიდან.

პატივისცემით,

ჯონ ჰიუგო ბრაეკველდტი

ევროპული ბიზნეს ასოციაციის გამგეობის თავმჯდომარე

